

Вискривенко Олена Віталіївна

здобувачка вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Олійников Георгій Вікторович

кандидат медичних наук

доцент кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНИХ ВІДХИЛЕНЬ ЯК ПІДСТАВА НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ОСОБАМ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ

Постановка проблеми: Дослідження наслідків хвороб, у осіб з обмеженими можливостями, психосоматикою мають свої закономірності, представляючи інтерес у сучасних психологів. До осіб з обмеженими можливостями відносять осіб з дитячим церебральним паралічем (ДЦП), психічною недієздатністю, з комплексом фізичних і психічних відхилень. Дана група осіб отримує допомогу у спеціалізованих лікувальних закладах. Комплексна допомога повинна враховувати медичні критерії і принципи дотримання прав людини в Україні. Аналіз останніх досліджень способів психологічного впливу на свідомість людини, суспільно-історичний розвиток незалежної України потребують розуміння індивідуальності впливу фахівців на осіб з обмеженими можливостями.

Мета роботи: Діагностика критерія психологічного стану осіб з обмеженими можливостями для надання психологічної допомоги.

Предмет дослідження: Рівень і якість необхідних умов психологічного забезпечення ефективності психокорекційних методів на осіб з обмеженими можливостями.

Об'єкт дослідження: Соціально-психологічні чинники змін поведінки осіб з психічними і фізичними вадами і розладами у лікувальному закладі.

Концептуальна гіпотеза: Вплив динаміки психологічно-мотиваційної спрямованості допомоги психологів на формування підстав для покращення психічного стану у осіб з психосоматикою, психічними і фізичними вадами у лікувальному закладі.

Наукова новизна: Виділення засобів впливу, психологічного переконання, які покращать основні індивідуально-психологічні характеристики осіб з психічними і фізичними вадами.

Практична значущість роботи: Отримані результати дослідження можуть мати теоретичну і практичну значущість у роботі психологів з особами, які мають психічні і фізичні вади. Спрямованість психологічного впливу фахівців допоможе особам з психосоматикою, психічними і

фізичними вадами усвідомлювати прийняття якоїсь інформації чи зразків поведінки для покращення здоров'я .

Завдання:

1. Загальна характеристика психологічних напрямків теоретичних досліджень фахівців щодо надання психологічної допомоги особам з обмеженими можливостями.
2. Підібрати сучасне коректне методологічне та методичне забезпечення психологічних методик впливу, для психічної адаптації, поведінки осіб з психосоматикою, психічними і фізичними можливостями у лікувальному закладі.
3. Розробити корекційну психологічну програму впливу у осіб з психосоматикою, психічними і фізичними вадами у лікувальному закладі.

Методи дослідження: Біогенетичний, соціогенетичний, модифікація поведінки, персогенетичний, дослідження усвідомлення.

Психологічні методики: бесіда, нагляд, визначення усвідомлення, психокорекційні вправи, само актуалізація, психологічний вплив.

Аналіз наукової літератури: Значні успіхи в психології, традиційні дослідження зв'язків між мисле утворенням і нейрофізіологічною активністю допомагають психологам в розумінні пат тернів стану пацієнтів з обмеженими можливостями. Зростання ролі суб'єктивних факторів в прогресі суспільного розвитку, всебічний і гармонійний розвиток особистості впливають на природу і суспільство[1]. Становлення сучасної медицини, її потреби у використанні психологічних знань у різноманітних ділянках практики привели до розвитку прикладних галузей. Сучасна людина і суспільство представляє собою тісний і нерозривний комплекс соціології, соціальної психології, загальної психології, психофізіології і біології. Лікувально-відновлюванні заходи, щодо осіб з обмеженими можливостями, диференціальна психологія виступають як сукупність суспільних стосунків[2]. Психологічна стан пацієнтів, викривлена програма життєдіяльності мають порушену спрямованість на збереження і поліпшення здоров'я. Психологічною складовою у напрямку стабілізації стану осіб з обмеженими можливостями науково доведена практична програма напрямку: стан і розвиток психіки, дійсність і усвідомленість і стан функціональності розладів. Головними принципами роботи з пацієнтами маючих пат терни психічних розладів, у тому числі з особами з ДЦП, дуже важливою складовою являлися постійне вдосконалення виховної роботи. Кожен пацієнт, шукаючи відповіді на різні питання, варіант поведінки в конкретній ситуації, мав індивідуальну психологічну допомогу і комплекс відновлюваної терапії[3]. Особливу увагу, щодо осіб з обмеженими можливостями, довела необхідність регулювання спонукання , сприйняття реальних життєвих обставин і незрозумілого відношення до них пацієнта. стану загально людських цінностей, особливо контроль порушеної роботи нервової системи та

внутрішніх органів, оскільки психосоматика функціонує як одне ціле. Психологічний стан осіб з обмеженими можливостями, нервово-психічні зв'язки відображають почуття, розлади поведінки і церебральні процеси взагалі[4]. Психофізичні проблеми, психічні процеси у кожного пацієнта з обмеженими можливостями, ставлять перед психологом ряд завдань, потребуючих комплексного підходу. Психічний і фізичний взаємозв'язок лежать в основі пат тернів поведінкової психології. Вирішення психофізичних проблем осіб з обмеженими можливостями потребує розуміння органічно-функціональної залежності роботи психіки, мозку, м'язів, суглобів, внутрішніх органів. Психологічний нагляд за поведінкою осіб з обмеженими можливостями допомагає в розумінні психічного стану і проявів адекватної чи неадекватної поведінки пацієнта [5]. Виникнення і розвиток психічних і психосоматичних розладів, пацієнтів з обмеженими можливостями, вплив на здоров'я і хворобу, правомірно об'єднуються у систему психолог-пацієнт.

Аналіз отриманих даних: :Робота психологів з особами з обмеженими, їх психосоматичний і емоційний стани, можливостями лікувального закладу мають дуже важливе значення в напрямку збереження їх життя і здоров'я. Знання і розуміння психологічних взаємовідносин, розділення на домінуючих і безпомічних, індивідуальне сприйняття викривленої дійсності під впливом хвороби, дозволило нашим фахівцям інтегровано вирішити психологічний комплекс завдань. Слід зауважити, що використані психологічні методики до осіб чоловічої статі, яким надавалась допомога, мали суттєві різниці. Так, під наглядів психолога знаходилися пацієнти чоловічої статі, різного віку від 8 до 35 років у кількості 172 чоловік, з різним ступенем психічних відхилень і ДЦП. Так, для дітей, у кількості 30 осіб, дослідження проводилися за допомогою: бесіди, нагляду, визначення усвідомлення, психокорекцій них вправ, визначення само актуалізації, психологічного впливу психологів і однолітків. Соціальна позиція психологів довела значущість ступеню впливу на пацієнтів з викривленим сприйняттям суджень, цінностей, поведінки. Психологи у своїх дослідженнях довели, що пат терни індивідуально-характерологічних особливостей, вчинків, мотивації поведінки характеризувалися проявами позитивних змін щодо цікавості до всього нового, малюванням, ліпкою з глини, аплікацією. Звернула на себе увагу у психологів у дітей вміння слухати, інтерес до навчання, здатність підпорядкування дорослим. Тобто, для психолога при роботі з дітьми використані методи в комплексі з психологічною інтервенцією, психокорекцією позитивно впливали на модифікації поведінки, визначення індивідуальної усвідомленості. Психофізіологічна ефективність впливу надала змогу визначити рамки і стан психічних процесів у динаміці у дітей. Використаний комплекс психологічного втручання на емоційно-вольову сферу довів у дітей можливості цілеспрямованості у напрямку можливості корегувати, у динаміці індивідуально-психологічні особливості, знизити

стан інфантильності, наявність і ступінь фантазування. Таким чином визначалися основні мотиви діяльності, стан емоційно-вольової сфери і індивідуальні можливості конкретної дитини. Щодо дорослих, то вони були поділені на дві групи - 30 повністю недієздатних і 113 чоловіків з різними ступенями психічної відсталості і ДЦП. Психологічна робота з повністю недієздатністю була зразу визнана неперспективною з точки зору використання знань і умінь психолога. При роботі з психолога з частково недієздатними використовувалися методи і психологічних методики у виді нагляду, бесід, біогенетичного, соціогенетичного, персогенетичного методів, модифікації поведінки, дослідження усвідомлення, визначення усвідомлення, психокорекційних вправ, визначення само актуалізації, психологічної інтервенції. Психологічний нагляд за дорослими пацієнтами довів у них наявність емоційної напруги, зміни особистостної деривації, власних емоцій, самоконтролю, саморегуляції поведінки, безпорадність, нездатності приймати участь у спілкуванні і діяльності, відсутність емпатії, розпізнання емоцій інших людей. Психологічна допомога після комплексу підготовка спеціаліста, щодо даних пацієнтів довела, що об'єктивність оцінки кожного пацієнта з корекцією при психологічній інтервенції біогенетичного, соціогенетичного, персогенетичного впливів, модифікації поведінки, знімали внутрішню психічну напругу, позитивно впливала, у більшій чи меншій мірі на подальше покращення психосоматичного стану.

Висновки: Для повноцінного психічного розвитку і функціонування людині необхідно мати різні стимули. У осіб з обмеженими можливостями наявність сенсорних, емоційних, когнитивних подразників існує у викривленому стані. Їх дефіцит приводив, з точки зору психології до неможливості комфортно жити і існування в соціумі. Психічні і психологічні розлади, у виді неадекватної поведінки, характеризувалися паттернами незрозумілою, для оточуючих, вербальною і невербальною поведінкою. Знаходження у лікувальному закладі, нові міжособисті відношення, мають мету побудувати захисні механізми для діяльності щодо формування самоідентифікації, сприйняття реальності, відходу від поляризованого сприйняття реальності. Особистісне становище, пацієнтів, з обмеженими можливостями, їх дезорганізація і дезадаптація соціумі, вирішувалася психологами за допомогою емпіричного використання бесід, нагляду, визначення усвідомлення, психокорекційних вправ, само актуалізації, психологічного впливу. Використання методів сучасної психології, теорії і практики психоаналізу надали можливість підібрати індивідуальні програми для дітей і дорослих. Результати досліджень довели що головними позитивними моментами були бажання і можливість отримання нових знань і умінь. Проблеми психіки і тіла у осіб з обмеженими можливостями, як психосоматичні, довели можливість динамічного впливу на покращення і стабілізацію стану, що передбачає розвиток пізнавальних процесів, емоційної сфери з стійкими результатами. Коректно підібране методологічне та методичне забезпечення роботи такі

як бесіда, нагляд, визначення усвідомлення, психокорекційні вправи, самоактуалізація, психологічна інтервенція довели їх значущість і позитивний вплив. Після встановлення і закріплення психологічного контакту, знайомства з особистісними проблемами дрібно, частинами корекційно додавалися біогенетичний, соціогенетичний, персогенетичний методи, модифікація поведінки, дослідження усвідомлення. Враховуючи тяжкість стану пацієнтів психологічно вдалося за стабілізувати стан і динаміку поведінки. Розроблені психологами індивідуальні програми по наданню допомоги особам чоловічої статі віком від 8 до 35 років і допомагають стабілізувати стан осіб з обмеженими можливостями. Динаміка дослідження нагляду за такими особами довела їх ефективність і подальше використання.

Список використаної літератури:

1. Столяренко О.Б. Психологія особистості. Навч. Посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 280 с.
2. Когнитивная психология /Р. Солсо. – 6-е изд. – СПб.: Питер, 2011. – 589с. – ил. – (Серия «Мастера психологии»).
3. Лакосина Н.Д., Ушаков Г.К. Медицинская психология.-2-е изд., перераб. и доп. –М.: Медицина, 1984, 272 с., ил.
4. А. Менегетти. Психосоматика /Пер. с итальянского ННФБ «Онтопсихология». – М.: БФ «Онтопсихология», 2007 – 360 с.
5. А. Менегетти. Психосоматика /Пер. с итальянского ННФБ «Онтопсихология». – М.: БФ «Онтопсихология», 2007 – 360 с.